

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 56 / III Legislatura / Cinquè període

Dijous, 5 d'abril de 1990

Presidència del Molt Honorable
Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió Plenària núm. 47

Segona i darrera reunió

SUMARI

La sessió s'obre a tres quarts d'onze del matí i nou minuts.

InterpeHació al Consell Executiu sobre la producció agrària (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Formulació: *I. Sr. Aleu (S) (p. 2671).*

Resposta: *H. Sr. Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 2672).*

Rèplica: *I. Sr. Aleu (S) (p. 2674).*

Contrarèplica: *H. Sr. Conseller (p. 2674).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre la política lingüística (Punt setè de l'ordre del dia.)

Formulació: *I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 2674).*

Resposta: *H. Sr. Conseller de Cultura (p. 2676).*

Rèplica: *I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 2678).*

Contrarèplica: *H. Sr. Conseller (p. 2679).*

Moció subsegüent a la interpeHació al Consell Executiu sobre la Política del Professorat Públic (Punt dotzè de l'ordre del dia.)

Presentació: *I. Sra. Torrent (S) (p. 2680).*

Posició dels grups: *I. Sr. Martín (CDS) (p. 2681), I. Sr. Pueyo (ERC) (p. 2681), I. Sr. Casanovas (M) (p. 2681), I. Sr. Vidal-Quadras (P) (p. 2682), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 2682) i I. Sr. Jané (CiU) (p. 2683).*

Votació punt primer: *rebutjat per 39 vots a favor, 60 en contra i cap abstenció (p. 2684).*

Votació punt segon: *rebutjat per 34 vots a favor, 60 en contra i 5 abstencions (p. 2684).*

Moció subsegüent a la InterpeHació al Consell Executiu sobre la Implantació i el Control dels Abocadors d'Escombraries

(Punt tretzè de l'ordre del dia.)

Presentació: *I. Sr. Gimeno (IC)* (p. 2684).

Esmenes de l'A. p. d'Esquerra Republicana de Catalunya (núm. 1, d'addició)

Torn a favor: *I. Sr. Pueyo (ERC)* (p. 2685).

Esmena del G. Socialista (única, d'addició)

Torn a favor: *I. Sr. Madueño (S)* (p. 2685).

Posició dels grups: *I. Sr. Latorre (CDS)* (p. 2686), *I. Sr. Casanovas (M)* (p. 2687), *I. Sr. Curto (P)* (p. 2687) i *I. Sr. Masó (CiU)* (p. 2687).

Posició del Grup proponent: *I. Sr. Gimeno (IC)* (p. 2688).

Intervé per contradiccions l'*I. Sr. Latorre (CDS)* (p. 2689).

Intervenien per una qüestió d'ordre l'*I. Sr. Madueño (S)* (p. 2689) i l'*I. Sr. Pueyo (ERC)* (p. 2689).

L'*I. Sra. Secretària Tercera* dona lectura al text transaccionat (p. 2689).

Intervenien l'*I. Sr. Casanovas* (p. 2689) i l'*I. Sr. Gimeno* (p. 2689) per una qüestió d'ordre.

Votació: aprovada per unanimitat (p. 2689).

Moció subsegüent a la interpellació al Consell Executiu sobre la No-discriminació de Gais i Lesbianes a Catalunya (Punt quinzè de l'ordre del dia.)

Presentació: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2689).

Esmena del G. Socialista (única, d'addició)

Torn a favor: *I. Sr. Abelló (S)* (p. 2690).

Posició dels grups: *I. Sr. Ródenas (P)* (p. 2691), *I. Sr. Colom (ERC)* (p. 2692), *I. Sr. Casanovas (M)* (p. 2693), *I. Sr. Vidal-Quadras (P)* (p. 2693) i *I. Sr. Padrós (CiU)* (p. 2695).

Posició del grup presentant: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2696).

Votació (punt primer): aprovat per unanimitat (p. 2696).

Votació (punt segon): rebutjat per 30 vots a favor, 59 en contra i 4 abstencions (p. 2696).

Modificació de l'ordre del dia

El M. H. Sr. President demana l'assentiment de la Cambra per substanciar les preguntes (p. 2696).

Preguntes (Punt setzè de l'ordre del dia.)

Preguntes al Consell Executiu sobre la coordinació de les diverses forces de seguretat durant els Jocs Olímpics del 1992 i sobre la presència de companyies de seguretat privades en els Jocs Olímpics del 1992

Formulació: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2696).

Resposta conjunta: *H. Sr. Conseller de Governació* (p. 2696).

Repregunta: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2697).

Segona resposta conjunta: *H. Sr. Conseller* (p. 2697).

Preguntes al Consell Executiu sobre la futura Ley de Ordenación General del Sistema Educativo, sobre la seva actitud pel que fa a l'ensenyament obligatori fins als 16 anys, sobre la instal·lació de centres educatius integrats per a l'etapa 12-16 anys i sobre mesures especials destinades a incrementar els recursos per a la formació del professorat

Formulació: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2697).

Resposta conjunta: *H. Sr. Conseller d'Ensenyament* (p. 2698).

Repregunta: *I. Sr. Riera i Gassiot (IC)* (p. 2699).

Segona resposta conjunta: *H. Sr. Conseller* (p. 2699).

La sessió s'aixeca a dos quarts de tres del migdia.

SESSIÓ PLENÀRIA Núm. 47.2

La sessió s'obre a tres quarts d'onze del matí i nou minuts. Presideix el M. H. Sr. President del Parlament, acompanyat dels I. Srs. Vice-presidents Primer i Segon, dels I. Srs. Secretaris Primer i Segon i de la I. Sra. Secretària Tercera. Assisteixen la Mesa l'Oficial Major, la lletrada Sra. Andreu i el lletrat Sr. Vintró.

Al banc del Govern seuen els H. Srs. Consellers de Governació, d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Passem al tercer punt de l'ordre del dia, que és la interpeHació al Consell Executiu sobre la producció agrària, que formularà el Diputat l'Illustre senyor Ramon Aleu, del Grup Socialista. Té la paraula.

InterpeHació al Consell Executiu sobre la producció agrària

El Sr. ALEU: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, senyor Conseller d'Agricultura, voldria, amb aquesta interpeHació, presentar un greu problema que ha afectat una bona part dels pagesos de Catalunya. Em refereixo, concretament, a les gelades que han provocat la destrossa dels fruits que, com a conseqüència, provocaran una situació econòmica greu a moltes famílies. Aquest és un fet conegut, suposo, de la major part dels diputats i especialment conegut pel Conseller. No vull, per tant, estendre'm en una llista de dades que, per altra banda, sempre provoca discussions sobre l'autèntic abast de la catàstrofe. Però és de justícia afirmar que en molts casos la pèrdua de la collita d'ametlles és total; que la vinya ha resultat perjudicada, encara que avui és molt difícil d'avaluar-ne les pèrdues, i que també la fruita dolça ha rebut els efectes de la glaçada d'una manera important. Però jo no vull que les senyores diputades i els senyors diputats puguin entendre això com un plor més de la gent del camp; no és aquesta la voluntat perquè existeix la tendència fàcil a pensar sempre que els altres viuen millor i sense treballar, i, en aquest cas, la gent del camp té el sentiment que la gent de ciutat pensa en una visió bucòlica del camp, on el pagès només juga el paper de queixar-se sempre. Jo no vull dir que aquesta sigui la manera d'entendre-ho dels senyors diputats, però que això hi és; per tant, jo m'esforçaré a no fer un plor, sinó a parlar objectivament del tema.

També és cert que aquest no és el primer any que gela a Catalunya i que segurament l'any 1990 no passarà a la història per ser l'últim any que ha gelat a Catalunya. I pensem, els socialistes, que la manera de garantir les rendes de la pagesia passa per tenir un bon sistema d'assegurances. Aquest és el camí, i amb les dificultats que comporta la situació d'un sistema nou al món rural, ho hem intentat i ho hem intentat tirar endavant. S'ha tirat endavant un sistema d'assegurances que ha tingut dificultats, que ha tingut problemes, que en té, de problemes, però que és l'únic sistema que avui hi ha. I nosaltres ens hem queixat repetidament de l'actitud que en temps passat el Govern de Convergència i Unió ha mantingut respecte d'aquest tema. Aquesta actitud ens ha portat a haver de presentar avui, davant el Parla-

ment, les xifres, que ara diré, que són suficientment il·lustratives. El Ministeri d'Agricultura, Pesca i Alimentació va destinar per a l'any 89 més de 9.100 milions per al foment de l'ús de les assegurances agràries, dels quals es van fer servir 8.700 milions; és a dir, aquests diners anaven a disminuir el cost de la prima que havia de pagar l'agricultor per fer l'assegurança. D'aquesta quantitat, d'aquests 8.700 milions que es van subscriure, només 201 milions van correspondre a primes subscrites per pagesos catalans. I això, des del nostre punt de vista, té bastant a veure amb l'actitud que ha mantingut en el passat el Govern de Convergència i Unió i, concretament, el partit que boca a orella ha anat fent una campanya subliminal en contra de les assegurances.

Perquè també hi hagut altres comunitats autònomes que han ajudat a subvencionar el cost de les assegurances, i ho han fet de diverses maneres; unes, d'una manera general; altres, d'una manera selectiva i concreta. Concretament, la comunitat autònoma de la Rioja té cinc assegurances per productes d'horta, que són els que més afecten la seva zona. La comunitat de Castella-Lleó prima assegurances de cinc productes; concretament els referits a la mongeta verda, a la safanòria, al lúpul i als vins amb denominació d'origen. La comunitat de Castella-la Manxa també prima l'assegurança, fonamentalment l'assegurança del vi. La comunitat foral de Navarra té catorze productes, catorze línies d'assegurança; la d'Extremadura, concretament, només subvenciona la cirera. De fet, hi ha tot un ventall de diferent color polític que ha emprès aquesta línia. Concretament, la Comunitat Autònoma Valenciana subvenciona totes les línies d'assegurança, però especialment algunes. Això per un import en conjunt de les comunitats autònomes de 1.300 milions, l'any 89.

Jo recordo perfectament la visita de la Comissió d'Agricultura de la regió autònoma del Vèneto i ens explicaven, parlant d'aquest tema, que ells tenien la sensació que les discussions que teníem aquí sobre les assegurances eren unes discussions que havien tingut a Itàlia fa vint anys, i que avui qualsevol agricultor té incorporada la despesa d'assegurança com una despesa més de la producció.

Fins avui, Catalunya no ho ha fet així, però hem de saludar molt efusivament que, per primera vegada, aquest any la Conselleria proposi una partida de 210 milions per al foment de l'ús de les assegurances. Estem contents que sigui així i que això pugui redundar, i més quan això és fruit d'un pacte amb les organitzacions agràries amb les quals s'ha arribat a un acord per a la manera del foment de l'ús de les assegurances.

Per tant, pensem que val la pena que fem un esforç tots plegats per aprofitar els anys que ens queden fins que ens afecti la limitació comunitària de subvenció màxima a les assegurances. De tota manera, les assegurances no cobreixen avui tots els conreus ni tots els riscos. Concretament, l'ametlla, que és un dels productes que més perjudici ha tingut en aquestes gelades, no està coberta per les assegurances. Jo he llegit que el Conseller diu que s'hauria d'entrar en el tema de les assegurances; pensem que té raó: s'hi ha d'entrar. És un tema sobre el qual s'ha d'aprofundir i sobre el qual s'han d'obrir estudis. Els que avui tenen els tècnics diuen que no surten, però pensem que s'hi ha d'entrar i encara que ho veiem molt difícil és un tema en el qual s'ha de treballar.

Però convindran amb mi que aquesta iniciativa, encara que

arribés a bon port, no serviria per a solucionar el passat. I a aquest pas el passat és més dolent que una gelada d'ametlles a molts llocs; ve darrere d'una collita d'olives que pràcticament no ha existit i darrere d'una baixada generalitzada del preu de fruita seca. Això fa que molta gent estigui en una situació econòmica dolenta. La pèrdua d'una collita sempre és un fet traumàtic i els mecanismes de defensa que havia desenvolupat el món rural, la mateixa evolució de la civilització ha tingut cura de mostrar-los obsolets. Avui, els mecanismes que existien, que passaven per estalviar no serveixen perquè les despeses normals d'una família pagesa són les mateixes, hi hagi gelada o hi hagi bona collita, i, per tant, això també s'ha de tenir en compte. I encara que el pagès acostuma a diversificar el conreu, en aquest cas, el fet de jugar a una sola carta no ha valgut perquè totes les cartes que ha jugat han resultat vuits i nous.

Per tant, no ha sortit; la collita d'olives ha estat nefasta i darrere ha vingut això altre. M'estic referint, concretament, a una zona clara de Catalunya; estic parlant dels secans del sud de les Garrigues i del Segrià i de la part nord del Priorat i de la Ribera, que són comarques de secà aspriu on només l'olivera i l'ametlla són els conreus que tenen vida en aquest moment.

La Conselleria està endegant el projecte de reg per degoteig a la comarca de les Garrigues i ha subhastat la presa de Margalef; són dues bones notícies, però pensem que pot ser massa tard. Pot ser tard perquè en aquestes comarques s'ha engegat ja, en aquests moments, un procés de despoblament que pot resultar imparable; s'ha engegat ja arran de la gelada. I per això l'actuació ha de ser urgent; és una zona geogràficament molt extensa però amb molt poca població. Jo els puc parlar de gent, de pobles del Priorat i de pobles de les Garrigues que, havent comprat un tractor —m'estic referint a dos casos concrets— aquest any, decideix abandonar, marxar, o el senyor Conseller coneix tan bé com jo les persones del Soleràs que han demanat anar a treballar a la San Miguel. I això són fets concrets però que abasten tota una zona amb un perill de despoblament real.

Per tant, el que tenim al davant no és una situació petita sinó que és una situació per al conjunt de Catalunya, perquè el problema és un problema de despoblament, d'abandonament del territori, i, davant aquesta situació, cal que el Govern actuï i cal que el Parlament insti el Govern perquè actuï.

És cert que totes les Administracions tendeixen cada vegada més a posar en un segon terme la paraula «agricultura» i parlar més de món rural, des de la comunitat autònoma fins a la Comunitat Econòmica Europea això és així. Pensem que és bo, pensem que és el camí però aquestes línies d'industrialització per al món rural no arriben d'avui a demà i el que tenim davant és la necessitat d'una actuació urgent d'avui a demà.

Des del nostre punt de vista, aquesta resposta s'hauria de dirigir a aquelles persones concretes que només tenen ingressos provinents de l'agricultura i de conreus que han sofert la seca, que han sofert les gelades i que no són assegurables. Però, aquestes persones, necessiten que l'Administració les tingui en compte i sigui capaç de donar-los una ajuda. Pensem que el Consell Executiu no pot restar impassible davant d'aquesta realitat i li avancem que ens trobarà al seu costat en aquest tema.

Per això, formulem la següent interpellació: davant de la greu situació sobrevinguda a les comarques de secà de Catalunya, quins propòsits té el Consell Executiu per actuar urgentment i pal·liar la situació?

Moltes gràcies senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Aleu. L'Honorable Conseller senyor Vallvé té la paraula per contestar.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA (Joan Vallvé): Gràcies, senyor President. Senyor Diputat, al Departament d'Agricultura som conscients del mal que han produït les darreres gelades durant aquest mes de març, i, evidentment, l'han produït per dues causes.

En primer lloc, perquè hem tingut uns mesos de gener i febrer amb un clima totalment inusual. Permeti'm aportar només unes dades climàtiques, que em sembla que poden centrar el tema d'una manera adequada. La mitjana de les mínimes, de les temperatures mínimes, durant els darrers trenta anys a Lleida, per exemple, i a Tàrraga —que és el lloc on tinc dues dades per observatoris que han permès recollir durant un període de temps llarg— eren el gener de -5,9 graus i -4,5 el febrer, i a Tàrraga -6 i -5 graus. Ho repeteixo: les mitjanes de les mínimes. Enguany, la temperatura mitjana de les mínimes, durant el mes de gener, ha estat 1,7 positiu i 5,6 el mes de febrer; pràcticament són els mateixos valors a Lleida que a Tàrraga. Vol dir que ens trobem amb unes diferències de gairebé set graus pel que fa al mes de gener, i de gairebé nou graus, el mes de febrer pel que fa a les temperatures mínimes. Per tant, la bonança ha estat, en aquest sentit, extraordinària.

La mínima absoluta, durant el mes de gener, a Lleida, va ser de -3 graus i, durant el mes de febrer, d'1 grau. A Tàrraga, durant el mes de febrer, la mínima absoluta va ser de 2 graus positiu, quan havíem parlat que les mitjanes de mínimes eren -5,9 i -4,5. Tot això ha provocat, evidentment, un desenvolupament de les plantes durant els mesos de gener i febrer que les baixes temperatures que hi ha hagut a primers de març, doncs, han provocat, evidentment, greus perjudicis a la plantació i a l'agricultura. Li esmentaré també que la temperatura mitjana de les màximes durant el mes de febrer, per exemple, ha estat de 17 graus a Tàrraga, una temperatura, evidentment, totalment inusual.

No passaré una..., no faré un repàs exhaustiu de tot el perjudici de les gelades que especialment va afectar, dels dies 2 a 6 de març, sobretot a les comarques de les Garrigues, del Segrià —del Segrià de secà, el Segrià de Llardecans, de Torrebesses, etcètera—, a l'Urgell, la Noguera, el Pallars Jussà i la Segarra, pel que fa, evidentment, a les comarques de Lleida. També a les comarques de Tarragona, la Terra Alta, la Ribera, el Priorat foren, també, comarques afectades a l'ametller amb unes xifres que es poden qualificar sobre les nostres avaluacions globalment, aproximadament del 80%.

Jo li voldria portar també unes dades que representen la fragilitat d'aquest conreu de l'ametller. Per exemple, les comarques de Lleida, durant els darrers deu anys —que és el període ja de funcionament de la Generalitat i que tenim dades, en aquest sentit, del Departament d'Agricultura—, la mitjana ha estat de 430 quilos per hectàrea de mitjana. Però aquesta mitjana té una gran desviació perquè va des de 704 quilos per hectàrea, que és la màxima collita d'ametlla de l'any 1981, fins a 178 quilos per hectàrea l'any 1986. Això vol dir, evidentment, que ens trobem amb un conreu que té una gran varietat de producció, segons sigui el clima. Evidentment, això està afectat per l'orografia, pel clima i també per les varietats d'ametlla que hi ha.

Unes xifres semblants podríem aportar també pel que fa a les comarques de Tarragona. Hi ha hagut també afectat, evidentment, el conreu de l'avellana en alguns llocs concrets de les comarques bàsicament de la Conca de Barberà, Vilanova de Prades i el Baix Camps a les zones de Prades, Capafonts i la Febró.

De la fruita dolça, no en parlaré però també ha estat fortament afectada per les gelades especialment del 26 al 30 de març, sobretot en unes zones molt concretes seguint la llera del riu, del Noguera de Ribagorça i del Segre i, per tant, que ha afectat, bàsicament, el Segrià, la Noguera, el Pla d'Urgell i una petita zona també de les Garrigues.

En aquest moment no es pot dir encara quina serà la pèrdua total sobretot per algun conreu, com per exemple el de la pera o —com vostè sap— existeix un tractament específic de l'àcid gibberèl·lic que permet recuperar i obtenir el producte, encara que hagi estat afectat inicialment per la gelada.

Hi ha hagut també altres conreus a les zones de Tarragona, com del cirerer a la Ribera de l'Ebre, que ha estat també afectat. Evidentment, hem parlat d'aquests conreus de fruita dolça en els quals no vull estendre'm perquè vostè ha dit, molt clarament, que aquí hi ha tota una política d'assegurança.

Jo vull agrair al senyor Diputat les frases que ha dit sobre l'assegurança perquè crec que, evidentment, l'assegurança és la manera més eficaç que tenim avui, que té l'agricultor per garantir les produccions, per garantir una rendes davant de les maltempades que es puguin produir i que es produeixen —com les xifres de conreu mitjà de l'ametlla que acabo de donar, doncs, ens acaben de demostrar.

Hi ha hagut també altres conreus, evidentment, afectats, i potser no seria just que ni els esmentés: la vinya també ha estat afectada, especialment en algunes zones productives com el Penedès i com a la zona de denominació d'origen Tarragona, concretament, en els termes de Vinebre, Ascó, Ginestar i Falset. Els cereals també han estat perjudicats, però aquests, sobretot, motivats per la sequera que espero que les pluges dels darrers dies, d'alguna manera, puguin millorar.

Pel que fa a l'assegurança, com vostè sap, aquest any, la subvenció màxima que s'atorga a la prima de l'assegurança és del 75%, i ens trobarem, evidentment, amb la limitació de la Comunitat Econòmica Europea que, l'any 1996, el màxim que podem pagar de la prima que pagarà l'agricultor serà el 30% —és la màxima subvenció que podem tenir. Per tant, d'acord amb el Ministeri s'ha establert una reducció progressiva d'aquestes subvencions que esperem, al mateix temps, que es puguï compensar, d'altra banda, perquè una major implantació de les assegurances permetrà obtenir unes majors dades estadístiques que possibilitin uns càlculs més exactes del grau de risc i, consegüentment, baixar el cost de les primes que, en darrer terme, repercuteixen sobre l'agricultor.

Al Departament d'Agricultura, enguany, subvencionem fins al 25% del cost de la prima a pagar.

Evidentment, això ho hem fet també, s'ha enviat aquest any..., el Departament ha enviat una carta i un fulletó a tots els productors agraris de Catalunya informant-los de l'assegurança i recomanant-los que s'assegurin. Això s'ha seguit també d'un conveni firmat amb totes les organitzacions agràries —el darrer conveni el varen firmar durant el mes de febrer—, perquè donin suport a la promoció que l'agricultor s'asseguri. Vostè ha dit

que és un tema que, evidentment, té dificultats; jo crec que té dificultats, sobretot, per fer..., adquirir la consciència que la cobertura real del risc es pot obtenir només mitjançant l'assegurança i que el cost addicional que representa i que representa per a l'agricultor sobre la producció és àmpliament compensat en evitar el risc que, en qualsevol cas, li pot representar una pèrdua absoluta de la collita.

Ha parlat vostè, senyor Diputat, de les possibilitats de suport que es poden donar a aquesta comarca concreta de les Garrigues, d'una zona del Pla d'Urgell, de la Ribera i d'una zona també del Segrià de secà. Jo crec que en aquestes zones s'ha fet ja una actuació important, de part de la Generalitat, com va ser, per exemple, en un primer pas, el reg d'aigua de boca de la Mancomunitat d'Aigües de les Garrigues, que es va fer, en aquells moments, que va fer la Generalitat juntament amb la Diputació de Lleida, inicialment presidida pel senyor Culleré, d'UCD, i després presidida pel senyor Vilalta, del Partit Socialista, i, finalment, ara presidit pel senyor Companys, i vull dir que totes les Administracions, amb diverses opcions polítiques, tots hem treballat conjuntament per aquesta aportació de l'aigua de boca a les Garrigues, que ha permès una cosa important; ha permès la instal·lació de granges que, d'alguna manera, han representat una activitat econòmica complementària de l'activitat agrícola a molts pobles de les Garrigues. Evidentment que no és suficient perquè, com vostè ha dit molt bé, hi ha una sèrie d'agricultors que viuen només de l'agricultura i l'agricultura allà es tradueix amb el conreu de l'ametller i amb el conreu de l'olivera. Una mala collita d'olives aquest any passat i es preveu també una collita, com a mínim, fluixa aquest any que ve, atès que el desenvolupament de les oliveres no fa esperar que hi hagi una collita d'oli important, tampoc per a aquesta temporada que ve.

Aleshores ens trobem, evidentment, amb aquest problema. Ja ho dic, hi ha unes actuacions fetes; estem endegant el tema del reg de suport de les Garrigues, que permetrà regar aproximadament unes 33.000 hectàrees, i que la primera fase es troba ja, l'avantprojecte, pràcticament a punt d'acabar-se, la qual cosa permetrà demanar immediatament la concessió del cabal d'aigües que s'haurà d'agafar, evidentment, de l'Ebre.

El cas de la presa de Margalef, vostè també l'ha esmentat, també és un tema que permetrà regar aproximadament 1.400 hectàrees en els termes de Margalef, de la Bisbal del Priorat, de Palma d'Ebre i de la Vilella Baixa.

Nosaltres creiem, evidentment, el Govern és conscient que el problema el representa per a uns agricultors concrets, que viuen pràcticament només de l'ametlla i de l'olivera. Nosaltres estem estudiant en aquests moments de quina forma podem donar un ajut a aquests agricultors, un ajut que no ha de ser un ajut aïllat, perquè la Comunitat Econòmica Europea, com vostè sap, preveu les indemnitzacions compensatòries de muntanya, i indemnitzacions compensatòries, també, de zones desfavorides, i aleshores, tot i que no tots els pobles afectats estan compresos dintre d'aquestes zones, perquè la delimitació dels municipis afectats no sempre es correspon ben exactament —de vegades hi ha algunes illes, alguns municipis que tenen persones, agricultors afectats per aquest tema i que no estan dins de les zones desfavorides—, creiem que pot servir de base per endegar una actuació de suport a aquests agricultors que s'han vist afectats per aquestes maltempades i aquesta pèrdua de la

hem cobert una etapa, però que ens trobem estrictament en una etapa nova, hem de començar una etapa nova en la qual cal ja un canvi d'actitud institucional i, probablement, també —nosaltres entenem que sí—, decididament un canvi en el marc legal, en el terreny de la normativa a aplicar en l'àmbit de la normalització lingüística, com han demanat conegudes personalitats del país i certes entitats culturals.

Ha augmentat —és veritat— el coneixement de l'idioma, però conèixer no vol dir utilitzar; sobretot quan hi ha una altra llengua en presència, en coexistència, el coneixement d'un idioma no en garanteix l'ús, en absolut. La vitalitat de la llengua, doncs, entenem que només pot quedar garantida pel seu ús social i, més clarament, com passa en totes les llengües normals, per l'exclusivitat, o, com a mal menor, en una situació provisional, per l'hegemonia lingüística en el seu propi territori, com a llengua pública habitual de convivència, com passa a Madrid, Andalusia o Extremadura, on només hi ha un únic idioma oficial, amb el benentès que això no vol dir, en absolut, punir, sinó, al contrari, garantir els drets personals i individuals dels ciutadans que s'expressen altrament.

Estem a favor del màxim coneixement d'idiomes, però no en la situació actual, que podem qualificar d'un bilingüisme unidireccional institucionalitzat. L'objectiu ha de ser posar fi a aquesta situació de discriminació lingüística i aconseguir, en el territori de Catalunya, els mateixos drets lingüístics que tenen els ciutadans de llengua castellana en els territoris on aquest idioma és propi. Es tracta —ja per acabar— de deixar constància que si l'oficialitat que tenim no ens garanteix aquests drets, probablement no és oficialitat plena, tal com volem. Cal pensar, doncs, en mesures que incorporin a la llengua catalana aquests 420.000 ciutadans que encara no la coneixen i viuen al nostre país, i això significa, en definitiva, que calen mesures per facilitar el canvi d'actituds —mesures legals, mesures institucionals.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod. L'Honorable Conseller senyor Guitart té la paraula per contestar la interpellació.

El Sr. CONSELLER DE CULTURA (Joan Guitart): Senyor President, senyores i senyors diputats... Senyor Diputat, en primer lloc, moltes gràcies pels seus bons desigs en relació amb la salut del Director General de Política Lingüística; afortunadament, se n'ha sortit bé, de la intervenció que ha tingut: és una intervenció que no li afectava ni el cap ni la llengua, li afectava el cor, i nosaltres desitjaríem que, en tota aquesta qüestió de la llengua, el cap i el cor poguessin trobar la conjunció ideal i perfecta. Esperem que el Director General es pugui incorporar i prosseguir la feina, que nosaltres valorem com a molt positiva.

El senyor Diputat fa referència a una sèrie d'aspectes, però com que el que em pregunta és el propòsit de capteniment en la política lingüística, em permetrà que li respongui amb la major precisió possible, però, de totes maneres, és una qüestió que, per la seva importància, no em voldria desviar de la..., recórrer, potser, a respostes parcials d'algunes de les coses que amb molt de gust li faria, no voldria que em desviés del discurs general.

La política lingüística del Govern de la Generalitat en aquesta legislatura es fonamenta en els mateixos principis que havien guiat les etapes anteriors, és a dir, la voluntat de buscar el màxim consens entre les forces polítiques en aquest aspecte decisiu de l'acció de govern, i l'impuls de la normalització

lingüística en tots els àmbits de la societat, amb el ritme més intens que sigui possible, però assegurant un clima de convivència social.

La Llei de Normalització Lingüística, que aquest Parlament va aprovar l'any 83, amb el seu desplegament reglamentari, ha estat i és el marc de l'acció del Govern en aquest camp. Aquesta Llei, com vostès saben, ha donat àmplies facultats d'intervenció al Govern en els àmbits de l'ús oficial i d'ensenyament; ha garantit l'ús del català en els mitjans de comunicació de titularitat de la Generalitat, i ha previst, en la resta dels àmbits socials, que el procés de normalització havia d'avançar per l'acció complementària de la societat civil i les mesures de suport i foment de l'Administració. Aquesta acció de la societat civil, jo crec que no la podem ni l'hem d'oblidar mai: nosaltres podem fomentar i donar suport.

D'una manera especial, voldria destacar el que considero els dos objectius més rellevants enunciat per la Llei de Normalització: aconseguir que el dret d'opció lingüística dels ciutadans sigui plenament efectiu —o sigui, garantir que els ciutadans es puguin relacionar en català o en castellà amb qualsevol organisme públic o privat—, i arribar a l'ús generalitzat del català, en tots els àmbits socials, com a llengua pròpia de Catalunya. L'evolució de la situació lingüística en els darrers anys és, en bona part, el reflex de les possibilitats d'intervenció que ofereix el marc legal.

En l'Administració autonòmica, com a la local, el català és en camí de convertir-se, de fet, en la llengua pròpia i usada habitualment, tot i les llacunes que encara s'hi puguin observar, i l'opció lingüística dels ciutadans hi és generalment respectada. El nostre esforç en aquest camp es dedica, en especial, a donar més efectivitat a la xarxa tècnica interdepartamental de la Generalitat i als serveis locals de català, que hem creat i mantenim en col·laboració amb nombrosos municipis i comarques.

Cal fer esment específic de la constitució i posada en funcionament del Consorci per a la Normalització Lingüística, un organisme que agrupa, amb la Generalitat, una vintena de corporacions locals de Catalunya. És un fet fonamental. Tenim una gran confiança en l'eficàcia que tindrà i l'acció normalitzadora d'aquest nou òrgan en un termini mitjà, com a forma d'articular la política lingüística general amb els programes locals d'actuació. Som conscients, en canvi, del camí que encara cal recórrer en altres esferes de l'ús oficial, i per això hi dediquem, també, una atenció preferent: ens referim a l'Administració de Justícia, a sectors de l'organització perifèrica de l'Estat —notaries, registres, gestories, etcètera.

Com deia el senyor Diputat, en el terreny de l'ensenyament es pot dir que estem en camí de convertir en realitat la condició de llengua pròpia que la Llei atribueix al català, i es pot considerar també garantit el dret d'opció lingüística dels ciutadans. L'extensió de l'ensenyament en català és, sobretot, considerable en els serveis primaris, en els quals cal garantir la consolidació d'aquesta tendència; l'esforç més intens s'ha de deixar, sens dubte, a la normalització lingüística en els nivells secundaris, sense oblidar la importància de l'ensenyament superior en la formació dels nous professionals capaços de treballar en català.

Una idea de l'impacte que ha tingut la normalització lingüística a l'ensenyament, ens la pot donar el salt dels coneixements del català entre la població de menys de vint-i-cinc anys, que ja

ha estat escolaritzada en català, i la generació immediatament anterior: les estadístiques de què disposem —i que el senyor Diputat coneix— són considerablement importants —la capacitat d'escriure en català, per exemple, s'ha duplicat.

Pel que fa als mitjans de comunicació —s'hi referia també el senyor Diputat—, la creació de les emissores de ràdio i televisió de la Corporació Catalana, unida als altres mitjans de titularitat pública —emissores municipals i de Ràdiotelevisió Espanyola— i les mesures de suport a la premsa en català han aconseguit una oferta relativament completa de mitjans en llengua catalana, i, en termes d'audiència, el públic dels mitjans en català ha experimentat un creixement proporcionalment important, especialment en ràdio i televisió. Tot i això, som conscients dels dèficits encara existents en la premsa periòdica i especialitzada o en les emissores privades de ràdio, i, d'altra banda, ens preocupa l'efecte que puguin tenir els nous canals de televisió privada sobre les audiències. Aquests són els aspectes als quals pensem dedicar, doncs, i en aquest sentit, una atenció preferent.

Quant a les indústries culturals, si bé hi ha camp, com les edicions de llibres en català o els espectacles teatrals, en què la situació del català s'acosta a nivells de normalitat, cal constatar encara la insuficient presència de la nostra llengua —i s'hi referia el senyor Diputat— en camps com la cinematografia i el vídeo, que reclamen una intervenció decidida de la nostra part. Hem fet el que hem pogut, en aquest sentit —ara m'acaben de comunicar i passar una sentència que dona la raó a la Generalitat, en relació amb un recurs contra l'Estat..., que ens havia interposat l'Estat, en la qual s'aprovava el fet que nosaltres donéssim ajut exclusiu a les produccions cinematogràfiques fetes en català; vol dir que, en principi, la norma i l'actuació està posada, i, en tot cas, això és una bona notícia en aquest sentit.

Un dels sectors més decisius de la normalització lingüística, tant per garantir el dret d'opció lingüística dels ciutadans com per avançar en l'assumpció del català com a llengua pròpia, és el món socio-econòmic, és a dir les relacions comercials i mercantils, les activitats laborals i professionals —el senyor Diputat es referia a diversos exemples, en aquest sentit. Es tracta, alhora, d'un sector de la màxima transcendència per al futur de la nostra llengua, i d'un àmbit en el qual la normalització lingüística és singularment difícil, pels diversos condicionaments que influeixen en aquestes esferes socials i per les facultats actuals d'intervenció. Les diferents campanyes sectorials que s'han fet en aquest àmbit —en concret, adreçades a bars, cafeteries i restaurants, retolació dels establiments, cadenes d'alimentació, turisme, etcètera—, acompanyades de mesures genèriques de suport a l'aprenentatge i l'ús del català, han afavorit en alguna mesura l'extensió del català; l'ús del català en la publicitat, en la retolació i en l'atenció al públic s'ha obert camí en algunes zones de Catalunya on els coneixements del català són més generalitzats, així com en nombroses empreses de serveis, finances, transports, subministraments i comerços. Cal admetre, però, que aquests avenços són irregulars i desiguals, i que encara som lluny de la plena efectivitat del dret d'opció lingüística dels ciutadans: les relacions orals i escrites entre els establiments privats i els seus clients o usuaris no es poden mantenir encara de manera general i normal en català, sinó que l'ús de la nostra llengua pròpia hi troba sovint obstacles i limitacions.

Aquesta és, sens dubte, una de les principals preocupacions de la nostra societat —que el Govern comparteix i que el senyor Diputat també compartia—, i jo voldria fer-la avui present a tots vostès, perquè col·laborem en la recerca de solucions viables i efectives per garantir els objectius de la Llei de Normalització Lingüística en aquest àmbit, probablement el més decisiu en aquests moments.

Cal aprofitar que actualment comencen a accedir al món del treball les generacions que han estat escolaritzades en català i que es troben, per tant, en condicions d'utilitzar-lo en l'exercici de la seva professió. Aquest procés ens ha de permetre una modificació gradual en la política de personal i de comunicacions de tots els organismes privats, a fi que garanteixin l'ús del català en les seves relacions amb el públic. És per això que, a més de mantenir les campanyes sectorials com les que aviat iniciarem en l'àmbit de l'automoció, la nostra acció de Govern s'orienta a fomentar la creació de serveis lingüístics en les organitzacions empresarials i sindicals, com a instruments de reestructuració del comportament lingüístic de les organitzacions que vertebrin el sector socio-econòmic.

Pel que fa als àmbits socio-culturals, la nostra intervenció més rellevant s'orienta al foment, en aquests moments, de la normalització de les activitats esportives. Conscients de la importància dels Jocs Olímpics, a finals de l'any passat vam iniciar una campanya en aquest sector, en col·laboració amb la Secretaria General de l'Esport, la Unió de Federacions Esportives de Catalunya i el COOB, que comprèn l'elaboració de la terminologia esportiva per part del TERMCAT, la seva difusió a través de prospectes, cartells i concursos juvenils i l'impuls de l'ús del català en les organitzacions esportives, per mitjà de serveis lingüístics creats a les principals federacions.

Amb aquest breu repàs —que no he volgut fer exhaustiu— de l'evolució de la situació lingüística i de la intervenció del Govern, els he volgut plantejar la nostra consciència que ens trobem, en aquesta legislatura, davant d'una conjuntura decisiva en el procés de normalització lingüística: tant la nostra situació interna —l'extensió del coneixement i l'ús del català, amb els dèficits i limitacions que els he exposat i que ha exposat el senyor Diputat— com la necessitat d'aconseguir una posició igualitària per al català en el context estatal i europeu ens mostren que cal donar un nou impuls a la normalització lingüística.

Vull fer constar l'interès i el suport del Govern a les iniciatives que aquest Parlament ha impulsat de cara al reconeixement del Senat, del català en les institucions europees i al Senat, així com a les propostes d'establiment d'acords de cooperació amb les altres comunitats de llengua catalana, aspecte importantíssim de l'etapa actual de normalització lingüística a què feia referència el senyor Diputat.

D'altra banda, els vull informar, breument també, de les activitats que duem a terme des de la Direcció General de Política Lingüística per a la preparació d'aquest nou impuls en la recuperació de la nostra llengua.

Des de l'any 1989 la Direcció General de Política Lingüística ha començat a treballar en dos fronts complementaris, tots dos orientats a la preparació d'aquest nou esforç... Si em permet, acabaré de seguida, senyor President.

D'una banda, s'està duent a terme un extens estudi de la situació sociolingüística i del marc legal vigent, en el qual intervenen nombrosos especialistes amb la finalitat de conèixer en

profunditat quina és la situació del català en els diferents sectors socials, quins són els mecanismes del canvi sociolingüístic, quines experiències de planificació lingüística d'altres països poden ser orientades per a nosaltres i quines són les màximes possibilitats que ofereix el marc constitucional i estatutari per desenvolupar la situació lingüística, donada la situació que ara ja hem aconseguit.

Paral·lelament, es treballa en la configuració d'un pla general de normalització lingüística que coordini el paper de cadascú en el procés i en el desplegament d'una xarxa organitzativa capaç d'incidir en el conjunt de la societat i el territori. La Xarxa Tècnica de la Generalitat, el Consorci i els serveis locals, els serveis lingüístics d'entitats empresarials, sindicals i esportives dels quals ja s'havia fet esment.

Preveiem, doncs, que caldrà promoure un ampli debat públic sobre aquests nous horitzons de la política lingüística, tant per sensibilitzar la societat com per configurar, entre tots, un projecte col·lectiu renovat que ens permeti, els anys vinents, fer plenament efectiva la possibilitat de viure en català a Catalunya i avançar en la generalització de l'ús de la nostra llengua pròpia, objectius que aquest Parlament ja va anunciar l'any 1983 en la Llei de Normalització Lingüística i als quals el Parlament i el Govern de la Generalitat, conjuntament amb la societat catalana, han de donar compliment i plenitud.

Moltes gràcies, senyor President, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Conseller. El Diputat interpellant pot fer rèplica durant cinc minuts. Té la paraula el senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, moltes gràcies, senyor President. Senyor Conseller, vostè ha fet, òbviament, referències diverses a la meua intervenció, una d'elles quan parlava del mateix impuls donat des de la mateixa Administració de la Generalitat. En aquest sentit, internament, des de la mateixa Administració de la Generalitat es produeixen en ocasions actituds públiques que són poc edificants pel que fa referència a l'exemple lingüístic que haurien de donar alguns d'aquests alts càrrecs de la Generalitat. Per exemple, creiem que en el recent judici que hi va haver on s'implicaven alguns dirigents de la Policia Autònoma-Mossos d'Esquadra, els que representaven, en aquest cas, la Generalitat vulneraven l'article 20 del Decret 107/1987, que diu que aquells funcionaris de la Generalitat, aquells càrrecs de la Generalitat que, en ús del seu càrrec estan fent una intervenció pública, s'han d'expressar amb normalitat en català; el mateix podríem dir, per l'impacte públic que tenen —nosaltres creiem—, francament negatiu, perquè, de cap de les maneres, ajuda al canvi d'actituds..., casos concrets com cartes al director de premsa comarcal d'alguns delegats del Govern de la Generalitat escrits, no com diu l'article 5 d'aquest mateix Decret 107, en la llengua pròpia de Catalunya; sinó en una altra; correspondència entre presidents de la Diputació de la coalició nacionalista que dona suport al Govern i el Delegat del Govern de la Generalitat, de la mateixa coalició nacionalista, en una llengua que no és la pròpia de Catalunya...

I, al nostre entendre, un altre punt —que aquest sí que, més enllà, diguem-ne de l'anècdota o del detall concret, ens preocupa—, que és el fet que aquest Parlament va aprovar a finals de l'any 88, senyor Conseller, la signatura d'un conveni entre les tres administracions de l'àmbit lingüístic català, en aquest cas,

de la Generalitat de Catalunya, la Generalitat Valenciana i el Govern Balear. Nosaltres, quan vam demanar quin era el nivell de compliment, la resposta que ens va venir del Govern, en aquest cas, signada per vostè mateix, creiem que, realment, no és la resposta que cal esperar, perquè si estem parlant d'un acord aprovat a finals del 88, vostè, en el seu detall de compliment, ens parlava de l'homologació de titulacions universitàries, que això és del febrer del 88; ens parlava de l'edició conjunta de les obres de Ramon Llull, això és del maig del 85, i al final ens acabava dient que «el camí és llarg i difícil però que estem avançant en la bona direcció», i vostè mateix apuntava una iniciativa que deia que seria bo, en aquesta línia, que es produís una reunió conjunta de les comissions de cultura dels tres parlaments autonòmics. És tant..., seria tan bona aquesta iniciativa, que nosaltres ja fa mig any que la vam sol·licitar a la mateixa Comissió de Cultura, sense que, almenys fins aquest moment, encara la petició s'hagi pogut convertir en realitat.

Vostè ha apel·lat, en un moment determinat, a un factor que cal continuar mantenint a Catalunya, perquè és determinant, que és el factor de la convivència social, però hem d'anar en compte que l'apel·lació a la convivència social no pugui ser, al mateix temps, un recurs o un fre. És a dir, com a mínim, el que nosaltres demanem és que la situació del català estigui en tots els àmbits almenys —almenys— com es troba la llengua castellana avui a Catalunya. És a dir, és a partir d'aquest moment que podem començar a parlar de veritable garantia de respecte als drets lingüístics dels ciutadans, que —hi insisteixo— la Generalitat té no com a competència, sinó com a mandat, com a obligació estatutària.

No siguem tampoc massa optimistes pel que fa referència al resultat de les enquestes; efectivament, hem de ser optimistes des del punt de vista que cada vegada hi ha més gent que coneix el català i —com vostè ha dit— més gent que té capacitat d'escriure la llengua, però capacitat no vol dir necessàriament ús: la gent que sap escriure el català no significa que necessàriament sigui aquesta la llengua que habitualment escriu, ni ser capaç de parlar vol dir sempre parlar amb normalitat aquesta llengua, almenys en els usos socials.

Hi ha dificultats encara per a l'ús del català, sovint llegim als diaris dificultats sobretot amb determinats organismes d'alguna forma vinculats a l'Administració de l'Estat; habitualment, no hi ha dificultats per a l'ús del castellà a Catalunya —habitualment—, o, en tot cas, si hi són, són tan mínimes que ni tan sols apareixen en lloc, i no cal dir fins a quin punt donem suport a mesures com les del català al Senat o la del català a Europa, però també que el llegir, en aquest cas, no ens faci perdre l'escriure. És important el català al Senat, és important el català a Europa, però, sobretot, és important l'ús del català com a llengua real de convivència pública a Catalunya mateix.

Un idioma, vostè mateix ho sap, senyor Conseller, que no desapareix no pas perquè no l'utilitzin els qui no tenen la llengua com a pròpia, sinó perquè deixen d'utilitzar-la, precisament, els seus parlants, i deixen de protegir-la i d'impulsar-la les institucions pròpies d'aquests mateixos parlants.

Estem convençuts, llegint les dades del seu mateix Departament, que ens trobem en una situació d'estancament a la baixa dels mateixos cursos de català per a adults, dels mateixos inscrits a les proves de la Junta Permanent de Català, que, després d'un procés ascendent positiu, en aquests moments, s'han atu-

models d'escolarització, però que jo entenc que, mitjançant l'adopció de les solucions singulars que convinguin en cada cas, podran seguir utilitzant-se en els diferents nivells de l'ensenyament.

I, finalment, i per acabar, pel que fa a la quarta pregunta, que és la que fa referència als recursos destinats a la formació de professors, jo hauria de repetir aquí, més o menys —ho resumiré molt—, el que vaig dir amb motiu d'una interpellació, que després va donar cap a una moció, en una de les sessions anteriors: els recursos humans són incrementats mitjançant la creació de la cessió de programes i serveis educatius i formació permanent, dintre cada delegació territorial, i amb l'ampliació progressiva de la dotació personal dels recursos pedagògics, que passarà de 149 professionals a 178 enguany.

I acabo repetint les xifres que vaig donar: les despeses destinades a activitats pròpiament dites de formació professoral..., de formació dels professors —no vull dir de formació professional, ja m'entén el senyor Riera, sinó de formació de professors—, hem passat de 794 milions l'any 89 a 1.100 milions de pessetes en el projecte de pressupost que hi ha en aquests moments en tramitació en aquesta Cambra, als quals 1.100 milions de pessetes, si ho contéssim tot, s'hi podrien afegir a més a més 1.100 milions i escaig més, destinats a substitucions i altres serveis auxiliars relacionats amb la formació del professorat.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Honorable Conseller. El senyor Riera pot fer repreguntes.

El Sr. RIERA I GASSIOT: No, en primer lloc per agrair les respostes, perquè sé que són punts de neguit. A mi només m'agradaria, senyor Conseller, alguna precisió més en el tema dels recels competencials; és a dir: la formulació de... en quins punts l'avantprojecte de llei vulnera les nostres competències. I una pregunta ja molt més específica: si en el cas concret del tema de dotze-setze, si a zones rurals pensen mantenir centres fins a catorze o pensen crear nous centres de catorze a setze.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. L'Honorable Conseller...

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Miri, senyor Riera, jo li hauria de repetir el que li he dit abans; jo, sobre els temors del tema competencial, he de dir-li el que he repetit ja cinquanta vegades: a mi em preocupa fonamentalment l'article quart. Però, hi insisteixo, no crec que aquí sigui el lloc ni el moment adequat per discutir el redactat d'un article d'una llei..., d'un projecte de llei que en aquests moments està entrant a la

Cambra de Diputats. Allà, jo, naturalment —com el senyor Riera pot comprendre—, estic en íntima connexió amb els representants del partit..., dels partits que donen suport al Govern actual de Catalunya, i no hi ha dubte que ells faran tota una sèrie d'observacions, que són sense cap mena de dubtes les que jo faria també, i que intentaran que la redacció d'aquest article —tal com, d'altra manera, hi insisteixo, com ja ho he dit abans, les més altes autoritats del Ministerio de Educación y Ciencia sembla que hi estan disposats—, es trobi una fórmula consensuada que permeti —ho vaig dir l'altre dia i ho repeteixo avui— que la Generalitat —i no cal dir que aquest Parlament, part integrant d'aquesta Generalitat— pugui realment fer una llei de desplegament en tot allò que ens correspongui, que crec que és molt.

I, quant a l'etapa de dotze a setze, senyor Riera, jo ja li he dit abans: si vol, li puc llegir... o li puc fer un resum una mica més extens de tot el que pensem d'aquesta etapa de dotze a setze. Nosaltres entenem que aquesta etapa dotze-setze —ja li ho he dit abans, i ara li ho repeteixo— és fonamental. Hi ha un problema, que és el que el senyor Riera ha avançat ara en el moment de la rèplica, que realment és què passarà en zones rurals on l'escolarització és possible que no sigui suficient per tal de dur a terme la implantació de l'ensenyament fins a setze anys en determinades poblacions. Bé, això no vol dir forçosament, senyor Riera —i això és un tema que està naturalment sobre la taula i que caldrà estudiar i adaptar-lo segons com quedi realment el text de la Llei—, això no vol dir forçosament que allà, encara que sigui un poble petit que hi hagi escolarització fins als catorze anys, s'hagin de quedar reduïts fins als dotze: el text que jo conec —i repeteixo que és l'avantprojecte de la Llei— permet que aquesta etapa de dotze a setze —amb tots els avantatges i els inconvenients que això que li vaig a dir reporta—, que aquesta etapa de dotze a setze sigui en determinats casos subdividida, hi hagi dues subetapes, una de dotze a catorze i una de catorze a setze. Veurem —ho repeteixo— com queda el text final de la Llei i com es podrà adaptar a les millors necessitats de cadascuna de les comarques catalanes l'aplicació d'aquesta Llei, que jo voldria que realment ens satisfés a tots.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, Conseller. Acabada aquesta sessió quasi monogràfica del senyor Ignasi Riera, s'aixeca la sessió.

(La sessió s'aixeca a dos quarts de tres del migdia.)

